

## 2.1

**“Definition:”** En mængde er en ikke-ordnet samling af objekter, som kaldes elementer i mængden.

Et objekt  $a$  er element i mængden  $A$ :  $a \in A$ .

En mængde  $A$  siges at være delmængde af en mængde  $B$ , skrives  $A \subseteq B$  hvis ethvert element i  $A$  også er element i  $B$ , altså hvis  $\forall x(x \in A \rightarrow x \in B)$ .

Vigtige mængder:

$\mathbb{Z} = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$ . De hele tal.

$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, 4, \dots\}$ . De naturlige tal.

$\mathbb{R}$ . De reelle tal.

$$\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z} \subseteq \mathbb{R}.$$

1.8 + 1.9: Beviser.

Sætning (Theorem): et vigtigt udsagn, der kan bevises.

Proposition: et mindre vigtigt udsagn, der kan bevises.

Lemma: et mindre vigtigt udsagn, der kan bevises. Et lemma er en "hjælpesætning", der bruges i beviset for en sætning.

Korollar (Corollary): et udsagn, der *let* kan bevises, når man har bevist en sætning.

Formodning (Conjecture): et udsagn, som man tror er sandt. Men indtil nu er det ikke lykkedes at bevise det. Eller modbevis det.

## Definition

Et tal  $n \in \mathbb{Z}$  er

- lige hvis der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k$
- ulige hvis der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k + 1$

Løsning (kan bevises)

Enhvert helt tal er enten lige eller ulige  
men ikke både lige og ulige.

Udsagn af typen  $\forall x (P(x) \rightarrow Q(x))$

Beweis at  $P(c) \rightarrow Q(c)$  for ethvert  $c$

og brug universal generalisation.

Direkte bevis

Sætning A (Ex1)

Hvis  $n$  er ulige så er  $n^2$  ulige.

Bewis

Lad  $n \in \mathbb{Z}$  være ulige.

DVS: der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k + 1$

$$\text{Så er } n^2 = (2k + 1)^2 = 4k^2 + 1 + 4k = \\ 2(2k^2 + 2k) + 1$$

Da  $2k^2 + 2k \in \mathbb{Z}$  så er  $n^2$  ulige.  $\square$

### Korollar

Hvis  $n \in \mathbb{Z}$  og  $n^2$  er lige så er  $n$  lige.

Bemærk Dette er det kontraposition af Sætning A.

$$P \rightarrow Q \equiv \neg Q \rightarrow \neg P$$

Bevís ved kontraposition (indirekte bevis)

$$P(c) \rightarrow Q(c) \equiv \neg Q(c) \rightarrow \neg P(c)$$

Giv et direkte bevis for kontrapositive

Sætning B

Lad  $n \in \mathbb{Z}$

Hvis  $n^2$  er ulige så er  $n$  ulige

Bevís ved kontraposition

Kontrapositionelle udsagn

Hvis  $n$  lige så er  $n^2$  lige.

Lad  $n$  være lige.

Der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k$ .

$$n^2 = (2k)^2 = 2 \cdot 2k^2$$

Da  $2k^2 \in \mathbb{Z}$  så er  $n^2$  lige.  $\square$

Forsøg på direkte bevis: lad  $n \in \mathbb{Z}$  så  $n^2$  ulige

Der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n^2 = 2k + 1$

Så er  $n = \pm \sqrt{2k + 1}$  ???

Definition Et tal  $r \in \mathbb{R}$  er rationalt

hvis der findes  $p, q \in \mathbb{Z}$ ,  $q \neq 0$  så  $r = \frac{p}{q}$

Eller er  $r$  irrational.

Sætning

$\sqrt{2}$  er irrational

Bevis ved modstrid

Antag at  $\sqrt{2}$  er rationalt.

DVS: der findes  $a, b \in \mathbb{Z}$ ,  $b \neq 0$



Så  $\sqrt{2} = \frac{a}{b}$  er uforkortelig brøk

$$\frac{14}{10} = \frac{7}{5}$$

$$\text{Så er } 2 = (\sqrt{2})^2 = \left(\frac{a}{b}\right)^2 = \frac{a^2}{b^2}$$

$$\text{og } 2b^2 = a^2$$

Altså  $a^2$  er lige. Dermed er  $a$  lige.

Der findes  $c \in \mathbb{Z}$  så  $a = 2c$

$$\text{Så er } 2b^2 = a^2 = (2c)^2 = 4c^2$$

$$\text{og } b^2 = 2c^2$$

Alltså  $b^2$  er lige og dermed  $b$  er lige.

Der findes  $d \in \mathbb{Z}$  så  $b = 2d$ .

Nu er  $\sqrt{2} = \frac{a}{b} = \frac{2c}{2d}$  uforkortelig.

Men vi kan forkorte med 2.

Modstrid.

Antagelse  $\sqrt{2}$  rational er forkert.

Alltså  $\sqrt{2}$  er irrational.  $\square$

# Sætning

Lad  $n \in \mathbb{Z}$ .

Så er følgende udsagn ækvivalente

1.  $n$  er ulige
2.  $n^2$  er ulige

# Beweis

$1 \rightarrow 2$

Sætning A

$2 \rightarrow 1$

Sætning B

## Løsning

Lad  $n \in \mathbb{Z}$ .

Så er  $n^2 + 3n + 5$  ulige.

Beweis ved inddeling i tilfælde.

$n$  er enten lige eller ulige.

Tilfælde 1:  $n$  lige

Dvs der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k$

$$n^2 + 3n + 5 = (2k)^2 + 3 \cdot 2k + 5 = 4k^2 + 6k + 5 =$$

$$2(2k^2 + 3k + 2) + 1 \text{ er ulige.}$$

Tilfælde 2:  $n$  ulige

Dvs der findes  $k \in \mathbb{Z}$  så  $n = 2k + 1$

$$n^2 + 3n + 5 = (2k + 1)^2 + 3(2k + 1) + 5 =$$

$$4k^2 + 1 + 4k + 6k + 3 + 5 = 4k^2 + 10k + 9 =$$

$$2(2k^2 + 5k + 4) + 1 \quad \text{er ulige.} \quad \square$$

Vacuous (tomt) bevis

EKS: Hvis  $n$  er lige og  $n$  er ulige, så er  $n^2 + 7$  et primtal

altid falsk

## Trivielt bevis

EKS: Hvis  $n^2 + 7$  er primtal så er enten  $n$  lige eller  
 $n$  ulige

altid Sand

2.1

{1, 3, 4, 8}

Mængde bygger notation:

$$\{x \mid P(x)\} \quad \text{eller} \quad \{x \in U \mid P(x)\}$$

Rationale tal

$$\mathbb{Q} = \left\{ r \in \mathbb{R} \mid \text{der findes } p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0 \text{ så } r = \frac{p}{q} \right\}$$

Definition

Two mængder  $A$  og  $B$  er ens, skrives  $A = B$

hvis  $\forall x (x \in A \iff x \in B)$ .

↙ ekvivalent med

$$\forall x (x \in A \rightarrow x \in B) \wedge \forall x (x \in B \rightarrow x \in A)$$

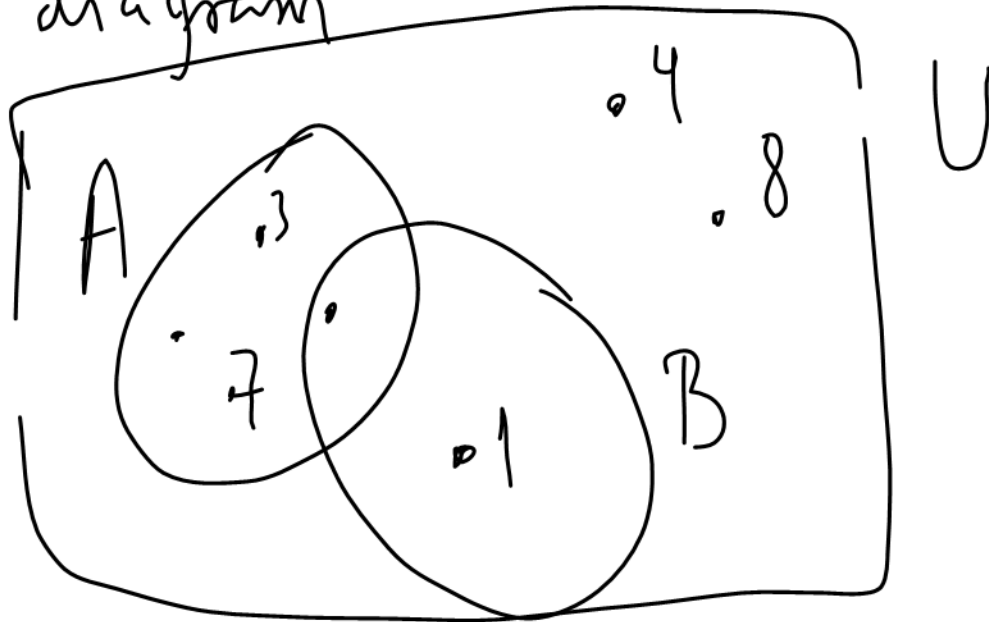
Alibi

$$A \subseteq B$$

og

$$B \subseteq A$$

Venn diagram





# DEF: Potensmængde

Lad  $S$  være  $m$  mængde

Mængden af alle delmængder af  $S$

kaldes potensmængden af  $S$ , skrives  $P(S)$ .

EKS

$$S = \{1, 2, 3\}$$

$$P(S) = \{ \emptyset, \{1\}, \{2\}, \{3\}, \{1,2\}, \{1,3\}, \{2,3\}, \{1,2,3\} \}$$

## DEF

Lad  $A$  og  $B$  være mængder.

Det kartesiske produkt

$$A \times B = \{ (a, b) \mid a \in A \wedge b \in B \}$$

EKS  $\mathbb{R} \times \mathbb{R} = \mathbb{R}^2$



